



# بزرگانِ دینِ جون ڳالهيون

سنڌي



پيشڪش:

مجلس المدینة العلمیة (دعوتِ اسلامی)

ترجمو:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوتِ اسلامی)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ  
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

## ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي  
چڙيو اِن شَاءَ اللهُ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي  
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)



طالب غم  
مدینه  
بقيع  
و  
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ هڪ ڀيرو درود شريف پڙهي چڙيو)

رسالي جو نالو: **بزرگان دين جون ڪالهيون**

ڇاپو پهريون: محرم الحرام 1444 هـ، آگسٽ 2022 ع  
تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه بابُ المدينه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجھ فرمائڻ

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائنڊنگ  
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، اميرِ اهل سنت، بانيء دعوت اسلامي، حضرت علامہ  
دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ

## مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي بزرگان دين جون ڳالهيون

### پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر (دعوت اسلامي)

### ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش  
ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي  
بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار  
بڻجو.

### رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه  
محلہ سو داگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

## فھرست

- 1 ..... بزرگانِ دینِ جون ڳالھيون
- 1 ..... دُرودِ شريف جي فضيلت
- 1 ..... ارشادِ حضرتِ كعبِ الاحبار رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 1 ..... ارشادِ حضرتِ ميمونِ بنِ مهران رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 3 ..... ارشادِ حضرتِ وهبِ بنِ منبہ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 4 ..... ارشادِ حضرتِ شميٿِ بنِ عجلان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 5 ..... ارشادِ حضرتِ محمدِ بنِ مُنْكَدِر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 6 ..... ارشادِ حضرتِ زيدِ بنِ اسلم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 6 ..... ارشادِ حضرتِ ابراهيمِ نخعي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 7 ..... ارشادِ حضرتِ سفيانِ بنِ سعيدِ ثوري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 8 ..... ارشادِ حضرتِ سفيانِ بنِ عيينہ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 9 ..... ارشادِ حضرتِ عبداللہِ بنِ مبارڪ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 10 ..... ارشادِ حضرتِ فضيلِ بنِ عياض رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 11 ..... ارشادِ حضرتِ احمدِ بنِ حرب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 12 ..... ارشادِ محمدِ بنِ حنفيہ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 12 ..... ارشادِ حضرتِ يحييٰ بنِ خالد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 12 ..... ارشادِ محمدِ بنِ كعبِ قرظي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 13 ..... ارشادِ حضرتِ ابويعصوبِ فرقدِ سنجي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
- 14 ..... ارشادِ حضرتِ ابو حازم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

- 15..... ارشاد حضرت یحییٰ بن ابوکثیر رحمۃ اللہ علیہ
- 16..... ارشاد حضرت ذوالنون مصری رحمۃ اللہ علیہ
- 17..... ارشاد حضرت ابوبکر شبلی رحمۃ اللہ علیہ
- 17..... ارشاد حضرت بایزید بسطامی رحمۃ اللہ علیہ
- 18..... ارشاد حضرت سہل بن عبداللہ نسطری رحمۃ اللہ علیہ
- 22..... ارشاد حضرت داتا علی ہجویری رحمۃ اللہ علیہ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ  
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

## بزرگانِ دين جون ڳالهيون

### دُرود شريف جي فضيلت

سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جو فرمانِ عاليشان آهي: قيامت جي ڏينهن ماڻهن مان منهنجي ويجهو اهو هوندو جنهن مون تي وڌيڪ دُرود شريف پڙهيا هوندا. (ترمذي، 27/2، حديث: 484)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

### ارشاد حضرت كعب الاحبار رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ

✿ جيڪو پاڻهو الله پاڪ جي نعمت تي شڪر ادا نه ڪري ۽ نه ئي عاجزي ڪري ته الله پاڪ اُن ٻانهي کان دنياوي نفعو به روڪي ڇڏيندو آهي ۽ اُن جي لاءِ جهنم جو هڪ طبقو کولي ڇڏيندو آهي. هاڻي الله پاڪ چاهي ته ان کي عذاب ڏي ۽ چاهي ته معاف ڪري ڇڏي. (احياء العلوم، 3 / 419)

✿ ڪتابُ الله ۾ ٽي شيون اهڙيون آهن جيڪي وڏي عظمت واريون آهن جنهن انهن جي حفاظت ڪئي اهو الله پاڪ جو حقيقي ٻانهو آهي ۽ جنهن انهن کي ضايع ڪيو اهو ان جو حقيقي دشمن آهي: (1) نماز (2) روزو ۽ (3) غُسلِ جنابت. (حليۃ الاولياء، 286/2، رقم: 2248)

### ارشاد حضرت ميمون بن مهران رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ

✿ عيب ڪيڻ وارا بدترين ماڻهو هوندا آهن.

(حليۃ الاولياء، 95/4، رقم: 4872)

✿ جيڪو بارگاہِ الٰهي ۾ پنهنجو مرتبو ڄاڻڻ چاهي ٿو اهو پنهنجي عملن ۾ غور ڪري چو ته جهڙا ان جا عمل آهن تهڙو ئي ان جو مرتبو هوندو. (حلیة الاولیاء، 87/4، رقم: 4829)

✿ عالم ۽ جاهل ٻنهي سان بحث و مباحثو نه ڪيو چو ته جيڪڏهن عالم سان بحث ڪندؤ ته اهو پنهنجو علم توهان کان روڪي ڇڏيندو ۽ جاهل سان ڪندؤ ته اهو توهان تي غصو ڪندو. (تاريخ ابن عساکر، 364/61)

✿ جيڪو قرآن پاڪ جي پيروي ڪري ته قرآن ان جي رهنمائي ڪندو آهي ايسيتائين جو جنت ۾ پڄائي ڇڏيندو آهي ۽ جيڪو قرآن کي ڇڏي ڏيندو آهي قرآن ان کي ناهي ڇڏيندو بلڪه ان جو پيڇو ڪندو آهي. ايسيتائين جو ان کي جهنم ۾ ڪيرائي ڇڏيندو آهي.

(حلیة الاولیاء، 87/4، رقم: 4828)

✿ دنيا ۾ بن ئي ماڻهن لاءِ پلائي آهي: توبه ڪرڻ واري جي لاءِ ۽ درجات جي بلندي ڪارڻ عمل ڪرڻ واري جي لاءِ. (حلیة الاولیاء، 86/4، رقم: 4823)

✿ اي نوجوانو! پنهنجي جواني ۽ چُستي ۾ پنهنجي قوت ۽ طاقت کي اطاعتِ الٰهي ۾ صرف ڪري ڇڏيو ۽ اي پوڙهو! هاڻي ڪهڙي شيءِ جو انتظار آهي؟ (حلیة الاولیاء، 90/4، رقم: 4846)

✿ مون کي پنهنجي زندگي ۾ هڪ درهم صدقو ڪرڻ ان کان وڌيڪ پسند آهي ته منهنجي مرڻ کان پوءِ ڪير منهنجي طرفان سو درهم صدقو ڪري. (حلیة الاولیاء، 90/4، رقم: 4847)

✿ جيڪو تقدير تي راضي ناهي ان جي حماقت جو ڪوئي علاج ناهي. (احياء العلوم، 66/5)

### ارشاد حضرت وهب بن منبّر رحمۃ اللہ علیہ

✿ دنيا ۽ آخرت جو مثال ٻن ساهيڙين جهڙو آهي جيڪڏهن هڪ کي راضي ڪيو وڃي ته ٻي ناراض ٿي ويندي آهي. (حليۃ الاولياء، 53/4، رقم: 4720)

✿ بداخلاق انسان جو مثال اُن ٿلڻ ڊلي جهڙو آهي جيڪو قابل استعمال ناهي رهندو. (احياء علوم، 64/3)

✿ جنهن پنهنجي خواهش کي پنهنجي قدمن جي هيٺيان رکيو شيطان ان جي پاڇي کان به پڇندو آهي. (حليۃ الاولياء، 63/4، رقم: 4759)

✿ جيڪو شخص آخرت جي عمل جي بدلي دنيا طلب ڪري الله پاڪ ان جي دل کي اُبتو ڪري ڇڏيندو آهي ۽ ان جو نالو جهنم جي رجسٽر ۾ لکي ڇڏيندو آهي. (تنبيه المغترين، ص 23)

✿ مصيبت مومن جي لاءِ ايئن ئي آهي جيئن چوپاين جي لاءِ پيرن ۾ بيٺي. (حليۃ الاولياء، 59/4، رقم: 4740)

✿ جيڪو ڪنهن مصيبت ۾ مبتلا ڪيو ويو يقيناً اهو انبياءِ ڪرام عليهٺ السّلام جي رستي تي هلايو ويو. (حليۃ الاولياء، 59/4، رقم: 4741)

✿ مون هڪ حواري جي ڪتاب ۾ پڙهيو: جڏهن توکي آزمائش ۾



مبتلا ڪيو وڃي يا فرمايو: آزمائش وارن جي راهه تي هلايو وڃي ته پاڻ کي خوش نصيب سمجهڻ ڇو ته يقيناً توکي انبياءِ ڪرام عليهٺم السلام ۽ صالحين جي راهه تي هلايو ويو آهي ۽ جڏهن توکي نرمي ۽ آساني جي راهه تي هلايو وڃي ته يقيناً تنهنجي لاءِ انبياءِ ۽ صالحين کان علاوه ڪنهن ٻي جي راهه منتخب ڪئي وئي آهي.

(حليٽه الاولياءِ، 4/59، رقم: 4742)

✽ شيطان کي آدم جي اولاد مان گهڻو سمهڻ ۽ گهڻو ڪاڻڻ وارو سڀ کان وڌيڪَ پسند آهي. (حليٽه الاولياءِ، 4/61، رقم: 4752)

✽ جنهن جي بُردباري ان جي خواهش تي غالب اچي وئي اهو ئي زبردست عالمِ آهي. (حليٽه الاولياءِ، 4/63، رقم: 4759)

### ارشاد حضرت شميٽ بن عجلان رحمته الله عليه

✽ جيڪو شخص موت کي هر وقت سامهون رکندو آهي ان کي دنيا جي تنگي ۽ خوشحالي جي ڪا پرواهه ناهي هوندي.

(حليٽه الاولياءِ، 3/153، رقم: 3517)

✽ حضرت عبيدالله بن شميٽ رحمته الله عليه بيان ڪن ٿا: مون پنهنجي والد ماجد حضرت شميٽ بن عجلان رحمته الله عليه کي فرمائيندي ٻڌو ته الله پاڪ مومن جي قوت ان جي دل ۾ رکي آهي نه وري ان جي عَضُون ۾، ڇا توهان نٿا ڏسو هڪ پوڙهو ڪمزور شخص ڏينهن ۾ روزا رکندو ۽ رات جو عبادت ڪندو آهي جڏهن ته ڪو (منافق) نوجوان شخص ان کان عاجز هوندو آهي. (حليٽه الاولياءِ، 3/153، رقم: 3518)

✽ ماڻهو تن قسمن جا هوندا آهن: (1) جيڪو شروع ئي کان نيڪي جي ڪمن ۾ مشغول رهيو ۽ ان تي هميشگي اختيار ڪئي ايسيتائين جو دنيا مان رخصت ٿي ويو هي مُفَرِّبِيْن مان آهي. (2) جنهن جي ابتدائي زندگي ته گناهن ۽ غفلتن ۾ گذري پر پوءِ اهو توبه تائب ٿيو هي اهلِ يمين (يعني سڌي پاسي وارن يعني جنتين) مان آهي ۽ (3) جيڪو ابتدائي کان گناهن ۾ مگن رهيو ۽ (بغير توبه جي) دنيا مان هليو ويو هي اصحابِ شمال (يعني کاٻي پاسي وارن يعني دوزخين) مان آهي. (حلیة الاولیاء، 155/3، رقم: 3529)

### ارشاد حضرت محمد بن مُنڪدر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ کاڌو ڪارائڻ ۽ سني گفتگو ڪرڻ توهان کي جنت ۾ وٺي ويندو.

(موسوعه لابن ابی الدنيا، 193/7، رقم: 304)

✽ ٻارن سان وڌيڪ مذاق نه ڪندا ڪيو نه ته انهن وٽ توهان جي قدر و منزلت گهٽ ٿي ويندي. (موسوعه ابن ابی الدنيا، 238/7، رقم: 393)

✽ بيشڪ مغفرت کي واجب ڪرڻ واري شين مان هڪ بُکيي مسڪين کي کاڌو ڪارائڻ آهي. (حلیة الاولیاء، 174/3، رقم: 3600)

✽ حضرت محمد بن مُنڪدر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ کان پڇيو ويو: ڪهڙو عمل توهان کي سڀ کان وڌيڪ محبوب آهي؟ فرمائون: مومن ٻانهي کي خوش ڪرڻ. پڇيو ويو: ان کان علاوه ڪا ٻي ڳالهه جنهن مان

توهان کي لذت حاصل ٿيندي هجي؟ فرمايائون (مسلمان) پاءُ تي خرچ ڪرڻ. (حليۃ الاولياء، 175/3، رقم: 3602)

✽ الله پاڪ قيامت جي ڏينهن ارشاد فرمائيندو: اهي ماڻهو ڪٿي آهن جيڪي پاڻ کي ۽ پنهنجي ڪنن کي لهُو و لَعِب (رانڊ روند) ۽ مَزَامِير (سازن) کان بچائيندا هئا انهن کي جنتي باغن ۾ داخل ڪيو. پوءِ فرشتن کي ارشاد فرمائيندو: ”انهن کي منهنجو حمد و ثنا ٻڌايو ۽ ٻڌايو ته هاڻي نه انهن کي ڪو خوف آهي نه ڪجهه غم.“ (حليۃ الاولياء، 176/3، رقم: 3611)

### ارشاد حضرت زيد بن اسلم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ جيڪو الله پاڪ کان ڊڄندو آهي ته ماڻهو نه چاهيندي به اُن سان محبت ڪندا آهن. (حليۃ الاولياء، 258/3، رقم: 3881)

✽ جيڪو شخص الله پاڪ جي اطاعت ڪري تعظيم بجا آڻي ته الله پاڪ پنهنجي جنت سان ان کي عزت عطا فرمائيندو آهي ۽ جيڪو شخص نافرمانِي چڏي ڪري الله پاڪ جي تعظيم بجا آڻيندو آهي ته الله پاڪ ان کي اهڙي طرح عزت عطا فرمائيندو آهي جو ان کي جهنم ۾ داخل ناهي ڪندو. وڌيڪ فرمائڻ ٿا: الله پاڪ کان مدد گهرو اهو توهان کي پنهنجي سواءِ هر هڪ کان بي پرواه ڪري ڇڏيندو، نه ته توهان کان وڌيڪ ڪير الله پاڪ جو نيازمند هجي ۽ نه ئي توهان کان وڌيڪ ڪير ان جو محتاج هجي. (حليۃ الاولياء، 257/3، رقم: 3877)

### ارشاد حضرت ابراهيم نخعي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ جنهن الله پاڪ جي رضا جي لاءِ علم حاصل ڪيو الله پاڪ ان

کي ايترو عطا فرمائيندو جو ان کي کفايت ڪندو. (مصنف ابن ابي شيبيہ، 279/8)

✿ خدا جو قسم! مون خواهشات ۽ پنهنجي راءِ جي پيروي ڪرڻ وارن جي ڳالھين ۽ ڪمن ۾ ڌڙي برابر ڀلائي ناهي ڏني. (حليۃ الاولياء، 247/4، رقم: 5417)

✿ صحابہ ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان پسند ڪندا هئا ته عمل ۾ اضافو ئي ڪن ڪا ڪمي نه ڪن ته جيئن استقامت باقي رهي. (حليۃ الاولياء، 255/4، رقم: 5466)

✿ جڏهن صحابہ ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان ڪنهن جنازي ۾ حاضر ٿيندا هئا ته ڪجهه ڏينهن تائين غمگين رهندا هئا ۽ هي غم انهن ۾ واضح طور ڏٺو ويندو هو. (حليۃ الاولياء، 253/4، رقم: 5459)

✿ جڏهن اسان ڪنهن جنازي ۾ ويندا يا ڪنهن ميت جي باري ۾ ٻڌندا هياسين ته اسان ڪجهه ڏينهن تائين ان غم ۾ مبتلا رهندا هياسين ڇو ته اسان ڄاڻون ٿا ته ان کي اهو معاملو پيش آيو آهي جيڪو ان کي جنت ڏانهن وٺي ويندو يا وري دوزخ ڏانهن جڏهن ته توهان جو حال هي آهي جو توهان پنهنجي جنازن ۾ دنيا جون ڳالهيون ڪيو ٿا. (حليۃ الاولياء، 254/4، رقم: 5460)

✿ جيڪڏهن ٻانهو پنهنجي گناهن جيان پنهنجي عبادت کي لڪائي ته الله پاڪ ان جي عبادت کي ظاهر فرمائي ڇڏيندو. (حليۃ الاولياء، 254/4، رقم: 5461)

### ارشاد حضرت سفيان بن سعيد ثوري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✿ جيڪو نيڪ ڪم ۾ حرام مال خرچ ڪندو آهي اهو ان شخص وانگر آهي جيڪو پيشاب سان ڪپڙي کي پاڪ ڪندو آهي، ڪپڙو

پاڻي سان ئي پاڪ ٿيندو آهي ۽ گناهن کي صرف حلال ئي مٽائيندو  
آهي. (ڪتاب الڪبائر، ص 135)

✿ جيسيتائين خوفِ خدا جي شدت نه هجي عبادت جي طاقت ۽  
عبادت تي مضبوطي ڪنهن کي حاصل نٿي ٿي سگهي.

(حليۃ الاولياء، 400/6، رقم: 9094)

✿ علم ان لاءِ حاصل ڪيو ويندو آهي ته جيئن ان جي ذريعي الله  
پاڪ جو ڊپ ۽ خوف ۽ تقويٰ حاصل ٿي سگهي انهي ڪري علم  
کي فضيلت ڏني وئي آهي جيڪڏهن ايئن نه هجي ها ته اهو به باقي  
تمام شين وانگر ڪا اهميت نه رکي ها. (حليۃ الاولياء، 400/6، رقم: 9095)

### ارشاد حضرت سفيان بن عيينه رحمۃ الله عليه

✿ علم جو پهريون درجو غور سان ٻڌڻ پوءِ خاموشي اختيار ڪرڻ  
پوءِ ان کي ياد رکڻ پوءِ ان تي عمل ڪرڻ ۽ پوءِ ان کي پڪيڙڻ آهي.

(حليۃ الاولياء، 324/7، رقم: 10694)

✿ جڏهن ڪو عالم ”لَا اَدْرِي“ (يعني مان نٿو ڄاڻان) چوڻ چڏي ڏيندو  
آهي ته هلاڪتن ۾ پئجي ويندو آهي. (حليۃ الاولياء، 324/7، رقم: 10696)

✿ غيبت قرض کان وڌيڪ سخت آهي، قرض ته موٽايو ويندو آهي  
پر غيبت موٽائي ناهي ويندي. (حليۃ الاولياء، 324/7، رقم: 10700)

✿ اها جڳهه بدترين آهي جتي ٻانهو گناهه ڪندو رهي ۽ توبه ڪرڻ

ڪان بغير اتان هليو ويندو آهي. (حليۃ الاولياء، 328/7، رقم: 10717)

❁ حڪمت تن شين سان ايندي آهي: (1) خاموش رهڻ (2) غور سان ٻڌڻ ۽ (3) محفوظ رکڻ سان ۽ تن خصلتن جي ڪري حڪمت جو ميوو ملندو آهي: (1) هميشه جي گهر (جنت) ڏانهن رجوع ڪرڻ (2) دوکي جي گهر (دنيا) کان پري رهڻ ۽ (3) موت کان پهرين موت جي تياري ڪرڻ سان. (حليۃ الاولياء، 330/7، رقم: 10729)

❁ اصحابِ حڪمت سان گڏ ويهندا ڪيو چو ته انهن جي مجلسِ غنيمت، انهن جي صحبت سلامتي ۽ انهن جي دوستي عزت آهي.

(حليۃ الاولياء، 334/7، رقم: 10744)

### ارشاد حضرت عبدالله بن مبارڪ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

❁ جنهن عالمن کي حقير سمجهيو ان جي آخرت کي نقصان ٿيندو. (تاريخ الاسلام للذبي، 232/12)

❁ جتي ڳالهائڻو نه هجي اتي خاموش رهڻ ماڻهو لاءِ زبردست حُسن آهي. (حسن السمعت في الصمت، ص108)

❁ سچ ڳالهائڻ منهنجي نزديڪ قسم کائڻ کان وڌيڪ سٺو آهي. (حليۃ الاولياء، 180/8، رقم: 11810)

❁ مسڪرائي ملاقات ڪرڻ، گهڻي پلائي ڪرڻ ۽ ڪنهن کي تڪليف نه ڏيڻ جو نالو حسن اخلاق آهي. (ترمذي، 404/3، حديث: 2012)

## ارشاد حضرت فضيل بن عياض رحمۃ اللہ علیہ

✿ پنهنجي مسلمان ڀائرن جون غلطيون معاف ڪرڻ بهادري آهي.  
(احياء العلوم، 2 / 221)

✿ غورو فڪر هڪ اهڙو آئينو آهي جيڪو توکي تنهنجون نيڪيون ۽ بُرائيون ڏيکاريندو آهي. (احياء العلوم، 5 / 162)

✿ الله پاڪ جي محبت جو مطلب اهو آهي ته استقامت سان ان جي اطاعت ڪئي وڃي، جن ڪمن جي ڪرڻ جو ان حڪم ڏنو آهي انهن کي ڪرڻ ۽ جن کان بچڻ جو حڪم ڏنو انهن کان بچڻ کي پنهنجي مٿان لازم ڪري وٺجي. (عمدة القارى، 1 / 228)

✿ جيڪڏهن تون تقديرِ الهي تي صبر نٿو ڪري سگهين ته پنهنجي نفس جي تقدير تي به صبر نه ڪري سگهندين. (احياء العلوم، 5 / 66)

## ارشاد حضرت عبدالله بن عون رحمۃ اللہ علیہ

✿ اي منهنجا ڀائرو! مان توهان جي لاءِ ٽي شيون پسند ڪيان ٿو:  
(1) قرآن پاڪ جو ڏينهن رات ان جي تلاوت ڪندا رهو (2) مسلمانن جي جماعت کي مضبوطي سان پڪڙي رکو ۽ (3) مسلمانن جي عزتن جي پويان لڳڻ کان بچو. (حليۃ الاولياء، 47/3، رقم: 3116)

✿ الله پاڪ جنهن کي سني صورت، سنو رزق ۽ نيڪ منصب ڏنو پوءِ اهو الله پاڪ جي لاءِ عاجزي اختيار ڪري ته اهو خالص الله

وارن مان آهي.

(حليۃ الاولياء، 278/4، رقم: 5567)

✽ ڪيترا ئي اهڙا آهن جن ڏينهن جو استقبال ڪيو پر ان کي مڪمل نه ڪري سگهيا ۽ ڪيترا ئي اهڙا آهن جن اچڻ واري ڏينهن جو انتظار ڪيو مگر ان کي نه ماڻي سگهيا. جيڪڏهن توهان موت ۽ ان جي مسافت تي غور ڪيو ته ضرور خواهشن ۽ ان جي دوڪن سان نفرت ڪندؤ.

(حليۃ الاولياء، 271/4، رقم: 5535)

✽ توبه ڪرڻ وارن جون دليون ان شيشي وانگر هونديون آهن جنهن ۾ هر شيءِ نظر ايندي آهي، انهن جون دليون نصيحت کي جلدي قبول ڪنديون آهن ۽ اهي نرمي جي وڌيڪ ويجهو هوندا آهن.

(حليۃ الاولياء، 279/4، رقم: 5571)

### ارشاد حضرت احمد بن حُرب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ نيڪن سان محبت رکڻ، انهن وٽ ويهڻ، انهن جي صحبت ۾ رهڻ، انهن جي افعال و اقوال ڏسي ڪري عمل ڪرڻ، انساني قلب (دل) جي لاءِ ان کان وڌيڪ ڪا به ڳالهه نافع (نفع بخش) ناهي.

(تنبيه المغترين، ص 41 مفهوما)

✽ مون کي اُن شخص تي تعجب آهي جنهن کي معلوم آهي ته اُن جي اڳيان سجايل جنت ۽ پويان پڙڪندڙ جهنم آهي پوءِ به ان کي ننڊ اچي وڃي. (احياء العلوم، 146/5)



## ارشاد محمد بن حنيفه رحمته الله عليه

✿ جيڪو حُسنِ معاشرت کان ڪم نه وٺي اهو عقل مند ۽ دانا ناهي ۽ جيڪو معاشرت ۾ ڪو رستو نه لهي اهو انتظار ڪري ايستائين جو الله پاڪ ان جي لاءِ ڪشادگي ۽ ان مان نڪرڻ جي واٽ پيدا فرمائي ڇڏي. (حليۃ الاولياء، 205/3، رقم: 3712)

✿ بيشڪ الله پاڪ جنت کي توهان جي نفسن جي قيمت قرار ڏنو آهي، لهنذا ان کي ان جي غير جي بدلي ۾ نه وڪڻو.

(حليۃ الاولياء، 207/3، رقم: 3718)

## ارشاد حضرت يحييٰ بن خالد رحمته الله عليه

✿ جڏهن سني ڳالهه ٻڌو (تہ) ان کي لکي وٺندا ڪيو، جڏهن لکي وٺو تہ ان کي ياد ڪري وٺندا ڪيو ۽ جڏهن ياد ڪري وٺو تہ بيان ڪندا ڪيو. (وفيات الاعيان، 184/5، رقم: 806)

✿ دنيا اچڻ وڃڻ واري شيءِ آهي ۽ مال عارضي آهي، اسان کان پهريان ماڻهو اسان جي لاءِ نمونو آهن ۽ اسان پنهنجي پوين جي لاءِ عبرت آهيون. (وفيات الاعيان، 184/5، رقم: 806)

## ارشاد محمد بن ڪعب قُرظي رحمته الله عليه

✿ جڏهن الله پاڪ ڪنهن ٻانهي سان ڀلائي جو ارادو فرمائيندو آهي تہ ان ۾ ئي خصلتون پيدا فرمائي ڇڏيندو آهي: (1) دين جي سمجھ

ساجاهه (2) دنيا کان بي رغبتي ۽ (3) پنهنجي عيبن جي معرفت.

(حلیة الاولیاء، 247/3، رقم: 3841)

❁ دنيا فنا جو گهر ۽ گذاري جو مقام آهي. نيڪ و خوش بخت ماڻهن ان کان منهن موڙيو جڏهن ته بدبخت ماڻهن جي هٿن مان هيءَ تيزي سان ڀڄي نڪتي، ان جي پويان لڳو رهڻ وارو بدبخت جڏهن ته ان کان ڪنارا ڪشي اختيار ڪرڻ وارو خوش بخت آهي. هي پنهنجي فرمانبردارن کي تڪليف ۾ وجهڻ واري، پيروڪارن کي هلاڪ ڪرڻ واري ۽ پنهنجي سامهون جهڪڻ وارن سان خيانت ڪرڻ واري آهي. فقر ان جي مالداري ۽ زيادتي ان جو نقصان آهي ۽ ان جا ڏينهن بدلجندا رهن ٿا. (حلیة الاولیاء، 247/3، رقم: 3842 ملنقطا)

❁ زمين هڪ شخص جي حق ۾ روئندي ۽ هڪ شخص جي خلاف روئندي آهي. جنهن جي لاءِ روئندي آهي هي اهو خوش نصيب آهي جيڪو هن جي پني تي الله پاڪ جي اطاعت بجا آڻيندو آهي ۽ جنهن جي خلاف روئندي آهي هي اهو بدنصيب آهي جنهن الله پاڪ جي نافرمانی جي سبب زمين کي وزني ڪري ڇڏيو آهي.

(حلیة الاولیاء، 247/3، رقم: 3843)

### ارشاد حضرت ابويعقوب فرقد سبخي رحمۃ اللہ علیہ

❁ بيت واري جي لاءِ بيت جي ڪري هلاڪت آهي جو جيڪڏهن ان کي نه ٿو پري ته ڪمزور ٿي ويندو آهي ۽ جيڪڏهن پري ٿو ته پاري ٿي ويندو آهي. (موسوعه ابن ابی الدنيا، 117/4، رقم: 224)

✽ ڪو ماڻهو ستن سالن تائين پاڻ کي ڪنهن گناهه کان بچائيندو رهي ته ان کان پوءِ اهو ان گناهه جو ارتڪاب ناهي ڪندو.

(حليۃ الاولياء، 53/3، رقم: 3140)

✽ اي انسانو! دنيا کي دائي ۽ آخري کي ماءُ بڻايو، ڇا توهان ان ٻار کي ناهي ڏٺو جيڪو پاڻ کي دائي جي حوالي ڪري ڇڏي ٿو پر جڏهن وڏو ٿيندو آهي ۽ پنهنجي والده کي سڃاڻڻ لڳندو آهي ته هو دائي کي ڇڏي پاڻ کي ماءُ جي حوالي ڪري ڇڏيندو آهي، بيشڪ آخري به توهان جي ماءُ وانگر آهي ۽ ويجهو ئي آهي ته اها توهان کي پاڻ ڏانهن ڇڪي وٺندي. (حليۃ الاولياء، 53/3، رقم: 3136)

✽ پاڻ فرمائڻ ٿا ته مون تورات شريف ۾ پڙهيو ته جنهن دنيا تي غمگين حالت ۾ صبر ڪيو ته ان پنهنجي رب تي ناراضي جي حالت ۾ صبح ڪئي، جيڪو ڪنهن مالدار وٽ ويٺو ۽ ان جي لاءِ عاجزي ڪئي ته ان جو به تهائي دين هليو ويو ۽ جنهن مصيبت پهچڻ تي ماڻهن جي سامهون ان جي شڪايت ڪئي ته جن ان الله پاڪ جي شڪايت ڪئي. (حليۃ الاولياء، 53/3، رقم: 3137)

### ارشاد حضرت ابو حازم رحمۃ الله عليه

✽ جڏهن توهان ڏسو ته توهان جو پروردگار توهان کي هڪ ٻئي پٽيان نعمتون عطا ڪري رهيو آهي ۽ توهان ان جي نافرمان ڪندا وڃو ٿا ته توهان کي ان کان ڊڄڻ گهرجي. (تاريخ ابن عساکر، 64/22، رقم: 2613)

✽ جهڙي طرح پوري ڪوشش سان توهان پنهنجا گناه لڪائيندا آهيو اهڙي ريت پنهنجون نيڪيون لڪائڻ جي ڪوشش ڪيو.

(تاريخ ابن عساکر ، 68/22، رقم:2613)

✽ دنيا ۾ جيڪا زندگي گذري چڪي آهي اها خواب وانگر آهي ۽ جيڪا باقي آهي اهي تمنائون آهن. (الثقات لابن حبان، 250/3، رقم:569)

✽ دنيا ۾ جيڪا شيءِ به توکي خوش ڪري ٿي ان سان گڏ توکي غمزدو ڪرڻ واري شيءِ ضرور هوندي آهي. (حلیة الاولياء، 276/3، رقم:3943)

✽ بيشڪ آخرت جو ساز و سامان (دنياوي زندگي ۾) ڏاڍو سستو آهي، لهنذا ان سستي زماني ۾ وڌ کان وڌ ميڙي وٺو چو ته جڏهن ان کي خرچ ڪرڻ جو ڏينهن ايندو ته پوءِ اهو نه ٿورو حاصل ٿي سگهندو نه گهڻو. (تاريخ ابن عساکر، 53/22، رقم:2613)

## ارشاد حضرت يحييٰ بن ابوكثير رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ نيڪين کي ياد رکڻ ۽ گناه کي وساري ڇڏڻ تمام وڏو دوکو آهي. (حلیة الاولياء، 80/3، رقم:3244)

✽ علم جسماني راحت ۽ آرام سان حاصل ناهي ٿيندو.

(تاريخ بغداد، 142/10، رقم:5279)

✽ توهان کي ڪنهن شخص جي بردباري تعجب ۾ نه وجهي ايسيتائين جو ان کي عُصي جي حالت ۾ ڏسي وٺو ۽ ڪنهن جي امانت داري به توهان کي تعجب ۾ نه وجهي ايسيتائين جو ان جي

طَمَع ۽ لالچ جو مُشاهدو ڪري وٺو چو ته توهان کي معلوم ناهي اهو  
ڪهڙي پاسي ويهندو. (حليۃ الاولياء، 81/3، رقم: 3251)

✿ علم جي ميراث سون جي ميراث کان بهتر آهي ۽ نيڪ سيرت  
هٿ موتين کان بهتر آهي. (حليۃ الاولياء، 78/3، رقم: 3233)

✿ تي شيون جنهن گهر ۾ هونديو آهن ان مان برڪت ڪڍي ويندي  
آهي: (1) فضول خرچي (2) زنا ۽ (3) خيانت. (حليۃ الاولياء، 81/3، رقم: 3252)

### ارشاد حضرت ذوالنون مصري رحمۃ اللہ علیہ

✿ ڪنهن پڇيو: ماڻهوءَ کي ڪيئن خبر پئي ته هو مخلص آهي؟  
فرمايائون: اهو نيڪ ڪم ڪرڻ ۾ پوري ڪوشش ڪرڻ جي باوجود  
ان ڳالهه کي پسند ڪري ته مان مُعزز (يعني عِزّت وارو) نه سمجهو  
ويان. (تنبيه المغتربين، ص 23)

✿ پاڻ کان پڇيو ويو: ماڻهن مان سڀ کان وڌيڪ غمزده شخص  
ڪير آهي؟ فرمايائون: جيڪو سڀ کان وڌيڪ بد اخلاق آهي.  
(رساله قشيريہ، ص 276)

✿ دل ۾ هيبت جو وجود ۽ بارگاهِ الهي ۾ پنهنجي گذريل بد اعمالين  
کان گهٻراهت توهان جي ”حياء“ جو ڏس ڏيندي آهي. (رساله قشيريہ، ص 249)

✿ ”حياء“ خاموشي جو سبق ڏيندو آهي ۽ ”خوف“ پريشان رکندو  
آهي. (تاريخ ابن عساکر، 430/17)

✽ اهڙي شخص جا دوست بڻجو جنهن جا وصف توهان سان ڳالهيون ڪن ۽ ان وٽ متان ويهو جنهن جي زبان توهان سان ڳالهيون ڪري. (قوت القلوب ، 1 / 324)

### ارشاد حضرت ابوبڪر شبلي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ بُرُن ماڻهن جي صحبت جي نحوست کان نيڪ ٻانهن جي باري ۾ بدگماني پيدا ٿيندي آهي. (الڪواكب الدرية، 2/86)

✽ شڪر هي آهي ته نظر نعمت عطا ڪرڻ واري تي هجي نه نعمت تي. (احياء العلوم، 4/103)

✽ جيڪو الله پاڪ طرفان رحمت ۽ عطا ڏسي ڪري اُن سان محبت ڪري اهو محبت ۾ مخلص ناهي. (حليۃ الاولياء، 395/10، رقم: 15591)

### ارشاد حضرت بايزيد بسطامي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

✽ مون پنهنجي دل، زبان ۽ نفس جي اصلاح جي لاءِ ڏهه ڏهه سال گذاريا، ان ۾ مون کي سڀ کان وڌيڪ مشڪل ڍل جي اصلاح معلوم ٿي. (منهاج العابدین، ص 98)

✽ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي گهر واري بيان ڪري ٿي ته مون سندن کي فرمائيندي ٻڌو: مون هر شيءِ جو علاج ڪيو پر نفس جي علاج کان مشڪل ڪو علاج نه پاتو حالانڪ هي نفس منهنجي اڳيان سڀ کان وڌيڪ حقيير آهي. (حليۃ الاولياء، 37/10، رقم: 14426)

✿ پاڻ ﷺ کان پڇيو ويو: بزرگن معرفت ڪيئن حاصل ڪئي؟  
فرمايائون: انهن پنهنجا حق ڇڏي ڏنا ۽ خدا جي فرضن ۾ لڳي ويا.

(حليۃ الاولياء، 39/10، رقم: 14441)

✿ پاڻ ﷺ کان پڇيو ويو: عارف جي نشاني ڇا آهي؟ فرمايائون:  
يادِ الهي ۾ سستي نه ڪري، بندگي جو حق ادا ڪندي نه ٿڪجي ۽  
خدا کان سواءِ ڪنهن سان دل نه لڳائي. (حليۃ الاولياء، 39/10، رقم: 14443)

✿ بک ڪڪر آهي، ٻانهو بکيو هوندو آهي ته دانائي ۽ حڪمت  
جي بارش وسندي آهي. (حليۃ الاولياء، 40/10، رقم: 14448)

✿ پاڻ ﷺ فرمايو: جڏهن توهان ڪنهن اهڙي شخص کي ڏسو  
جنهن کي ڪرامتون عطا ڪيون ويون هجن ايسيتائين جو هو هوا  
۾ اڏرندو هجي ته ان کان دوکو نه کائجو ايسيتائين جو ڏسي وٺو ته  
هو نيڪي جو حڪم ڏيڻ، بُرائي کان منع ڪرڻ، الله پاڪ جي حدن  
جي حفاظت ڪرڻ ۽ شريعت جي بجا آوري (عمل ڪرڻ) ۾ ڪيئن  
آهي. (حليۃ الاولياء، 41/10، رقم: 14453)

### ارشاد حضرت سهل بن عبدالله ٽسٽري ﷺ

✿ الله پاڪ ان ٻانهي جي دل ناهي کوليندو جنهن ۾ ٽي شيون  
هجن: (1) باقي رهڻ جي چاهت (2) مال جي محبت ۽ (3) سياڻي جو  
غم. (حليۃ الاولياء، 201/10، رقم: 14920)

✿ ماڻهن جي بُرين ۽ ڪريل عادتن جي تفتيش نه ڪيو بلڪ

پنهنجي باري ۾ اسلامي اخلاق جي تفتيش ۽ ڇنڊڇاڻ ڪيو  
ايسيتائين جو توهان فرمانبردار ٿي وڃو ۽ توهان جي دل ۾ ۽  
توهان جي اڳيان توهان جي حال جي قدر و منزلت وڌي وڃي.

(حليۃ الاولياء، 202/10، رقم: 14923)

✿ علم کان سواءِ سڄي دنيا جهالت، اخلاص کان بغير سڄو عمل  
ڌوڙ جا پڪڙيل ذرا آهن ۽ اخلاص واري عمل ۾ به توهان ڊڄندا رهو  
ايسيتائين جو توهان کي معلوم ٿي وڃي ته عمل قبول ٿيو يا نه.

(حليۃ الاولياء، 203/10، رقم: 14926 ملتقطا)

✿ علم جو شڪر عمل آهي ۽ عمل جو شڪر علم جي زيادتي  
آهي. (حليۃ الاولياء، 203/10، رقم: 14927)

✿ پيٽ پرنٽ غفلت جي اصل آهي. (حليۃ الاولياء، 203/10، رقم: 14931)

✿ ماڻهو گناه تي ڄميل رهندو آهي ته ان جي تمام نيڪين ۾  
نفساني خواهش جي ملاوت رهندي آهي ۽ جيسيتائين اهو هڪ  
گناه تي به اڙيل آهي ان جون نيڪيون خالص نٿيون ٿي سگهن.  
وڌيڪ اهو پنهنجي نفساني خواهش مان جان نٿو ڇڏائي سگهي  
جيسيتائين اهو پنهنجي نَفَس جي انهن تمام شين مان نڪري نه  
وڃي جن کي اهو سڃاڻيندو آهي ته اهي الله پاڪ کي ناپسند آهن.

(حليۃ الاولياء، 204/10، رقم: 14932)

✿ ان علم کان افضل ڪنهن کي ڪا شيءِ عطا ناهي ڪئي وئي  
جنهن جي ڪري (بانهي جي) الله پاڪ ڏانهن محتاجي وڌي.

(حليۃ الاولياء، 204/10، رقم: 14934)



✽ بانهن جي لاءِ چار شيون اهڙيون آهن جن کي الله پاڪ پنهنجي ڏم ڪرم تي کنيو آهي: (1) جيڪو الله پاڪ کان ڊڄندو الله پاڪ ان کي امان ڏيندو آهي. (2) جيڪو ان کان اميد رکندو اهو پنهنجي اميد کي پڇندو. (3) جيڪو نيڪين جي ذريعي ان جو ڦرب حاصل ڪندو اهو ان جي نيڪين کي قبول ڪندو ۽ هڪ جي بدلي 10 جو ثواب عطا ڪندو. (4) جيڪو ان تي توڪل ڪندو اهو ان جو توڪل قبول فرمائيندو، ان کي نفس جي سپرد (ڦٽو) نه ڪندو ۽ ان جي معاملي جي ذميداري پاڻ کڻندو.

✽ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ کان پڇيو ويو: اهو ڪهڙو عمل آهي جيڪو ماڻهو ڪندو رهي ايسيتائين جو پنهنجي نفس جي عيبن کي ڄاڻي وٺي؟ فرمايائون: ماڻهو پنهنجي نفس جا عيب ان وقت تائين ناهي ڄاڻي سگهندو جيسيتائين پنهنجي تمام احوال ۾ نفس جو محاسبو نه ڪري. عرض ڪيو ويو: اهو ڪهڙو مرتبو آهي جنهن تي فائز ٿيڻ وارو مقامِ عبوديت تي فائز ٿي ويندو آهي؟ فرمايائون: جڏهن تدبير ڇڏي ڏي. عرض ڪيو ويو: اهو ڪهڙو مرتبو آهي جنهن تي فائز ٿيڻ وارو صِدق جي مقام تي فائز ٿي ويندو آهي؟ فرمايائون: جڏهن الله پاڪ جي حڪم ۽ منع ڪرڻ جي معاملي ۾ ان تي توڪل ڪري. (حليۃ الاولياء، 205/10، رقم: 14941)

✽ اميد هر گناه جي زمين، حرص هر گناه جو بچ ۽ تال متول هر گناه جو پاڻي آهي، ندامت اطاعت جي زمين، يقين هر اطاعت جو

بج ۽ عمل هر اطاعت جو پاڻي آهي. جيترو توهان پنهنجي دنيا کي کيرائيندو ايترو توهان پنهنجي آخرت کي بڻائيندو. جيترو توهان پنهنجي نَفس، نِفساني خواهش ۽ پنهنجي شهوت جي مخالفت ڪندو ايترو توهان پنهنجي مولا کي راضي ڪندو. جيترو توهان پنهنجي دشمن شيطان ۽ ان جي دشمني کي ڄاڻيندو ايترو توهان پنهنجي رب کي سڃاڻيندو. (حليۃ الاولياء، 205/10، رقم: 14945)

✿ جيڪو بُرو گمان رکندو آهي اهو يقين کان محروم ٿي ويندو آهي، جيڪو بي فائده گفتگو ڪندو آهي اهو صدق کان محروم ٿي ويندو آهي ۽ جيڪو فُضول ڪمن ۾ مشغول ٿيندو آهي اهو پرهيزگاري کان محروم ٿي ويندو آهي ۽ جيڪو انهن تنهي شين کان محروم هوندو آهي اهو هلاڪت ۾ پوندو آهي ۽ ان کي دشمنن واري رجسٽر ۾ لکيو ويندو آهي. (حليۃ الاولياء، 205/10، رقم: 14946)

✿ ”لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ“ چوڻ جو ثواب الله پاڪ جو ديدار ٿي آهي ۽ جنت ته اعمالن جو ثواب آهي. (حليۃ الاولياء، 214/10، رقم: 15012)

✿ حضرت احمد بن محمد بن سالم رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ بيان ڪن ٿا ته مان حضرت سهل بن عبدالله رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ٿيسري جي خدمت ۾ حاضر هيس ته هڪ شخص اچي عرض ڪيو: اي استاد محترم! اصل غذا ڪهڙي آهي؟ فرمايائون: هميشه ذڪر ڪرڻ. ان شخص چيو: مان ان باري ۾ نٿو پڇان بلڪه مان ته انساني جان جي قائم رهڻ واري شيءِ جي باري ۾ پڇي رهيو آهيان. پاڻ فرمايائون: اي ٻانهو! شيون الله پاڪ

جي ئي سبب قائم آهن. ان شخص عرض ڪيو: منهنجي مراد اها ناهي بلڪ مان ته ان جي باري ۾ پڇي رهيو آهيان جنهن جي بغير چارو ئي ناهي. پاڻ فرمايائون: اي جوان! الله پاڪ کان بغير به ڪو چارو ناهي. (حليۃ الاولياء، 218/10، رقم: 15022)

### ارشاد حضرت داتا علي هجویری رحمۃ اللہ علیہ

❁ باهه تي پير رکڻ ته نفس گوارا ڪري سگهي ٿو پر علم تي عمل ان کان ڪيئي پيرا ڏکيو آهي. (فيضان داتا علي هجویری، ص 70)

❁ جنهن قسم جي ماڻهن جي صحبت اختيار ڪئي وڃي نفس انهيءَ جي خصلت ۽ عادت اختيار ڪري وٺندو آهي. (ڪشف المحجوب، ص 375)

❁ عمل جو روح اخلاص آهي، جهڙي ريت جسم روح کان بغير محض (چٽو) پٿر آهي اهڙي ريت عمل کان بغير اخلاص جي محض ڏونھون آهي. (ڪشف المحجوب، ص 95)

### نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نماز مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٽيندڙ دعوت اسلامي جي هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ الله ﷻ جي رضا جي لاءِ سُلِين سُلِين نِيَتَن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. \* سنتن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني تي ڏينهن سفر ۽ \* روزانو ”فڪرِ مدينه“ جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو پري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

**منهنجو مدني مقصد:** ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **إِنْ شَاءَ اللَّهُ ﷻ** پنهنجي اصلاح جي لاءِ ”مدني انعامات“ تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ ”مدني قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ ﷻ**



عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net